

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

לפני: כב' השופט יוסף יוספי

נציגת ציבור (עובדים) גב' מרים יעיש

נציגת ציבור (מעסיקים) גב' סוזן אלפרנג'י

התובע/הנתבע שכנגד:

עזבון המנוח רחמים רחמים (ז"ל)
באמצעות אלמנתו יהודית רחמים
ע"י ב"כ: עו"ד מיכה דוד ועו"ד נטלי אביטן

הנתבעים/התובעים שכנגד:

1. מ.א. פישר הנדסה בע"מ
2. יצחק פישר
שניהם ע"י ב"כ: עו"ד מוטה גור

פסק דין

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5 1. עסקינן בתביעה על סך 1,079,673 ₪ בגין הרכיבים הבאים: גמול שעות נוספות, פדיון חופשה
- 6 שנתית, דמי הבראה, הפרשות לקרן פנסיה, הפרשי פיצויי פיטורים, פיטורים שלא כדין, קרן
- 7 השתלמות, החזר עמלות פרעון, אי מסירת הודעה לעובד על תנאי עבודה.
- 8 מנגד, הגישו הנתבעים תביעה שכנגד על סך 449,073 ₪, במסגרתה תבעו השבת כספים
- 9 ששולמו לתובע ביתר, לרבות הלוואות שנטל וזכויות סוציאליות ששולמו ביתר.
- 10
- 11 2. לדאבון הלב, בזמן קיום מסכת הראיות הלך לעולמו התובע, וזאת לאחר שנתן עדותו, ורעייתו
- 12 היורשת באה בנעליו כתובעת.
- 13 מסכת הראיות המשיכה להתנהל, ולאחריה הצדדים הגישו סיכומיהם.
- 14

טענות הצדדים

- 15
- 16
- 17 3. **לטענת התובע**, הוא הועסק כמנהל עבודה וכראש צוות באתרי בנייה, הגם שלא היתה לו
- 18 תעודה רשמית, ולפיכך חל על הצדדים צו ההרחבה בענף הבניין. התובע עבד מיום 1.1.06 ועד
- 19 ליום 14.4.16, כאשר בין הצדדים לא נחתם הסכם העסקה ולא ניתנה לתובע הודעה לפי חוק
- 20 הודעה לעובד. יש להרים את מסך ההתאגדות בין הנתבע 2 לנתבעת. הנתבע 2 שילם בהמחאות
- 21 אישיות כספים במסגרת הליך משפטי בבית המשפט המחוזי, כדי למנוע את פירוק החברה,
- 22 הליך אשר התנהל במקביל להליך דנן ושאותו הסתיר הנתבע 2. נתבע 2 ניסה להציג את נתבעת
- 23 1 כסולבנטית. בנוסף, תחילה הכחיש נתבע 2 כי העסיק בני משפחה נוספים למעט אחותו,

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 אבל אח"כ הודה כי העסיק בני משפחה אחרים אשר לא עבדו באופן ממשי בנתבעת 1. הנתבע
2 2 אף שילם לעובדים שכר מכיסו הפרטי. הנתבע 2 עשה שימוש במשאביה ובעובדיה של
3 הנתבעת 1 כדי לקדם מיזם פרטי שלו כעוסק מורשה. הנתבע 2 אף רשם בכרטיסת הנהלת
4 החשבונות של התובע עובדים נוספים והוצאות של נתבעת 1. הנתבע 2 רוקן את נכסי הנתבעת
5 1 ללא כל הסבר. אין ממש בטענות לגבי ההלוואות שכביכול ניתנו לתובע. הנתבע 2 משך
6 המחאות על שמו של התובע ופרט אותן בצ'יינג'ים כדי לשלם שכר לעובדים אחרים. התובע
7 הועסק דרך נתבעת 1 כדי שנתבע 2 יחמוק מהתחייבויות אישיות עתידיות ומתביעה משפטית.
8 לתובע לא נערך גמר חשבון. שכרו הקובע של התובע היה 14,257 ₪ ברוטו. התובע עבד
9 בממוצע 230 שעות בחודש. הסכומים שהופיעו בתלושי השכר לא תאמו את התשלום בפועל.
10 חלק מהרכיבים בתלושי השכר היו פיקציה. כך למשל רכיב דמי נסיעות, שנרשם בתלושים
11 הגם שלתובע ניתן רכב מהעבודה, ולפיכך יש לראותו כחלק מהשכר הקובע. התובע פוטר
12 לאלתר וללא שימוע, כאשר במכתב נרשם כי הנתבעת מסיימת את פעילותה, אף על פי שהוכח
13 כי המשיכה בפעילותה ומעולם לא נסגרה. התובע זכאי לגמול שעות נוספות לאור שעות
14 עבודתו הרבות, ולחלופין זכאי הוא לכך לפי תיקון 24 לחוק הגנת השכר. התובע זכאי לפדיון
15 חופשה שנתית בהתאם למפורט בתלושי השכר, וכן לדמי הבראה. התובע זכאי להפרשי
16 הפרשות לפנסיה בסך של 49,411 ₪, לאור הפער שבין השכר המבוטח לשכר התובע בפועל.
17 בנוסף, זכאי התובע לתשלום הפרש פיצויי פיטורים בסך של 77,384 ₪, סכום שמעולם לא
18 שולם לתובע, הגם שרשם בספריו כאילו שולמו.
19 לאור אופן פיטוריו, זכאי התובע לפיצוי בגין פיטורים שלא כדין. כמו כן, זכאי התובע
20 להפרשות לקרן השתלמות בהתאם לצו ההרחבה. התובע זכאי להחזר עמלות ששילם
21 בצ'יינג'ים בגין פרעון ההמחאות שביצע לבקשת נתבע 2, וכן זכאי הוא לפיצוי בגין אי מתן
22 הודעה לעובד.
23 באשר לתביעה שכנגד, טען התובע כי היא הוגשה על מנת להוות קלף מיקוח וכי אין בה ממש.
24 כמו כן, על חלק ממנה חלה התיישנות. התובע אינו חב ולו שקל אחד בגין ההלוואות שנטענו.
25 תשלומי זכויות סוציאליות ביתר נתבעו בהסתמך על תלושי השכר שכללו רכיבים פיקטיביים,
26 כגון דמי נסיעות.
27 באשר לפדיון חופשה והבראה; טענות הנתבעים וחוות הדעת מטעמם דינן להדחות, מאחר
28 ואינן מתיישבות עם תלושי השכר. באשר להפרשות לפנסיה, הנתבעים הפנו אל סך ההפקדות
29 כולל חלק עובד, חלק מעסיק והפרשות על חשבון פיצויי פיטורים, ולא רק אל הפרשות
30 המעסיק.
31 לסיכום, טען התובע כי יש לדחות את כלל טענות הנתבעים באשר לתשלום ביתר או להשבה
32 כלשהי של כספים.
33
34 **לטענת הנתבעת והתובעים שכנגד**, זכותם לחקור נגדית את התובע נפגעה משמעותית, דבר
35 שפגע ביכולתם להתגונן בפני התביעה העיקרית וכן להוכיח את תביעתם הנגדית. הפסקת

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 חקירתו של התובע במפתיע וללא התראה מוקדמת ופטירתו בטרם עת הביאו לכך שהתובע
2 לא נחקר אודות מחלוקות רבות. כמו כן, ב"כ התובע התערבו באופן אקטיבי בחקירות
3 הנגדיות. בנסיבות העניין, לא הוכחו התנאים הנדרשים להרמת מסך. לא הוכח שהנתבע 2
4 עשה שימוש לרעה באישיות המשפטית הנפרדת של הנתבעת 1, ואף לא הוכח כי הוא עשה כן
5 כדי להונות את התובע, לקפחו או למטרה אסורה אחרת.
6 הנתבעת 1 לא פורקה ולא חוסלה.
7 ההמחאות שצירף התובע ושניתנו ע"י הנתבע 2 מחשבונו האישי הינן המחאות שניתנו לו עם
8 פיטוריו בלבד. טענות התובע בעניין בניית הספינה הינן הרחבת חזית אסורה שעלתה
9 לראשונה רק בסיכומים. רישום שני עובדים אחרים בכרטיסת התובע נעשה בשנת 2006 באופן
10 חד פעמי. התובע ביקש לצייר באופן מטעה ושגוי התנהלות יזומה לכאורה של יצירת גרעון
11 והפסד של הנתבעת 1. שכרו הקובע של התובע עמד על 10,282 ₪ ולא על 14,257 ₪.
12 לאור הכרת התובע ברכיב הפרמיה כרכיב לגיטימי, יש לראות בכך הודאת בעל דין לעניין
13 אמיתות תלושי השכר. התובע לא התמודד עם טענות הנתבעים ביחס לגירסתו לעניין היקף
14 השעות הנוספות בהן עבד, כך למשל לגבי ימי שישי, שם רשומים רק 6 ימים, הגם שהיו 44
15 ימי שישי לאורך התקופה.
16 התובע ואחיו מר אהרון רחמים פוטרו עקב צמצומים. לתובע נערך שימוע בחודש 2/16,
17 ובסופו של יום סיים העסקתו ביום 14.4.16, כאשר בתקופה זו קיבל שכר. התובע קיבל
18 תשלום ביתר בסך של 69,940 ₪, והוכח שהתובע אף יצא לחופשות. גם דמי הבראה שולמו
19 ביתר. בהתאם לחוות דעת המומחה מטעם הנתבעים, זכאי התובע לסך של 19,874 ₪ בגין
20 הפרשות לפנסיה ולפיצויי פיטורים. התובע לא היה מנהל עבודה מוסמך ואף לא הועסק ככה,
21 אלא שימש כראש צוות האחראי על עובדים. כמו כן, בנושא הפרשות לקרן השתלמות, מדובר
22 בהפרשות של 2.5% ולא 7.5% כפי שתבע התובע, כך שלתובע מגיעים 11,583 ₪ בגין הפרשי
23 קרן השתלמות.
24 הודעה לעובד נמסרה בשנת 2006 ולא נשמרה. שכרו השעתי של התובע עלה מעת לעת ויתר
25 תנאיו לא שונו, כך שהתובע היה מודע לאורך כל העסקתו לשינוי בשכר השעתי.
26 באשר לעמלות פרעון, הרי שהתובע קיבל המחאות סחירות אותן יכל להפקיד בחשבונו
27 הפרטי, אלא שהוא נהג לנכות המחאות וליטול הלוואות באמצעות הצ'ינג'. בנוסף, התובע
28 לא תמך תביעתו זו באסמכתאות, למעט אלו שהציג בנספח ד' לכתב התביעה.
29 רק לאחר הגשת התביעה שכנגד טען התובע כי הוא מעולם לא נטל הלוואות אלא קיבל
30 מקדמות על חשבון שכרו, וכי אלו נוכו משכרו בחודש עוקב. התובע הסתיר קיומם של
31 חשבונות בנק נוספים שלו ושל רעייתו, בהם הפקיד כספים.
32 לסיכום, טענו הנתבעים שככל שטענותיהם לא יתקבלו, הרי שיש לפסוק לכל היותר בהתאם
33 לחוות דעתו של המומחה מטעמם, היות וחוות דעתו לא נסתרה ורכיב הזכויות של התובע לא
34 נבחן כלל על ידי המומחה מטעמו.
35

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

דיון והכרעה

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
5. במסגרת מסכת הראיות העידו התובע ז"ל, שניים מאחיו, רעייתו גב' יהודית רחמים, המומחה מטעמו אשר המציא חוות דעת לתיק וכן מר אדם עדבסאן. מנגד, העידו הנתבע 2, וכן ד"ר גרוס המומחה מטעמו אשר המציא גם הוא חוות דעת מטעמו.
6. מהתמונה שנפרשה בפני בית הדין עלה, כי בין הצדדים חלה מערכת יחסי עבודה במשך למעלה מ-10 שנים. התובע עבד בעבודות בנייה, תחילה כעובד מן המניין, ואחר כך עם השנים הפך להיות עובד בכיר אשר משמש בשטח כיד ימינו של הנתבע 2. עוד עלה, כי משכורתו של התובע עלתה עם השנים, וכן שצו ההרחבה בענף הבניין חל בנסיבות העניין, בשים לב לאופי עיסוקה של הנתבעת ואופי עבודתו של התובע.
7. בנוסף, עלה ממסכת הראיות כי לא נסתרה גירסת התובע, לפיה לא נחתם עימו הסכם עבודה ואף לא ניתנה לו הודעה על תנאי עבודה. אנו מקבלים גירסה זו של התובע כמהימנה, וזאת לאור התרשמותנו ממתן עדותו בנושא זה וביתר הנושאים. התובע העיד עדות כנה ואמיתית, השיב לכל שאלה גם אם התשובה לא היתה נוחה עבורו, והתרשמנו כי תיאר דברים כהווייתם. הנתבעים ניסו לטעון כי נמסרה הודעה שכזו וכי אך מפאת הזמן שחלף לא נמצאה. אין אנו מקבלים טענה זו כמהימנה, מה גם שהיא נטענה בעלמא. עוד טענו הנתבעים, כי התובע ידע את תנאי עבודתו לאורך השנים. בהקשר זה יצוין, כי בנסיבות העניין אי מתן הודעה על תנאי העבודה, כמו גם היעדרו של הסכם עבודה, פועל לרעת הנתבעים ביתר שאת, היות וההתנהלות של הנתבעים במישור הכלכלי אל מול העובדים בכלל ואל מול התובע בפרט לקתה בחסר, כפי שיפורט להלן.
8. הצדדים היו חלוקים באשר למשכורת הקובעת לפיה יש לחשב את זכויות התובע. כמו כן, עלה כי הנתבעת לא ניהלה רישומים מסודרים של שעות עבודתו של התובע, הגם שהוכח כי עבד שעות עבודה רבות, כפי שעלה מעדותו ומעדויות העדים מטעמו. התרשמנו כי התובע לא הפריז ביחס לשעות העבודה הארוכות בהן עבד, לרבות ביחס לכך שהיה מסיע את העובדים מבתיהם לעבודה וחזרה, ולעיתים אף היה נשאר ללון במקום העבודה. גם טענות התובע כי שכרו שולם באמצעות המחאות דחיות התבררו כנכונות. אנו מקבלים את גירסת התובע כי בעקבות כך נאלץ לפרוט אותן אצל חלפנים תמורת עמלות. טענות אלו נתמכו בעדויות של עדי התובע. הגם ששניים מעדיו הינם אחיו, התרשמנו כי עדויות אלה מהימנות וכי שני עדים אלה תיארו דברים כהווייתם, כפי שעשה גם העד השלישי שאינו אחיו של התובע.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

- 1 בנוסף, מעדותם של שני אחיו של התובע עלה, כי הם עבדו אצל הנתבעים, כי גם להם לא
2 ניתנה כל הודעה על תנאי עבודה, וכן שאף הם נאלצו לפרוט המחאות דחיות של המשכורת
3 בציינגיים ולשלם עמלות בגין כך.
4 בהקשר זה, אין לקבל את טענות הנתבעים לפיהן התובע והעובדים הנוספים בחרו לפרוט
5 המחאות בציינגיים מרצונם החופשי. אומנם, יכול ולחלק מהעובדים האחרים אין חשבון
6 בנק או שקיימות נסיבות אחרות בהן בחרו לפעול כך מרצונם; אך לתובע היה חשבון בנק,
7 ולא ניתן היה לצפות ממנו להמתין מספר חודשים ללא משכורת עד שיגיע מועד הפרעון של
8 ההמחאה הדחיה. אנו מקבלים את עדות התובע, לפיה קיבל המחאות דחיות כמשכורת ולכן
9 נאלץ לפרוע אותן בציינגיים.
10 התובע תבע כספים בגין עמלות הפרעון שנאלץ לשלם בציינגיים. דא עקא, מאחר ולא הוכחו
11 כל הסכומים שטען ששולמו על ידו, לא ניתן לפסוק לטובתו את מלוא הסכום אותו תבע ברכיב
12 זה, אלא רק את הסכומים שהוכיח באמצעות קבלות, על סך כולל של 1,950 ₪. בהקשר זה
13 נציין, כי אנו אמנם מקבלים את גירסת התובע כמהימנה, ולפיה שילם עמלות כנטען, אך לא
14 ניתן לפסוק לו סכומים שגובהם לא הוכח.
15 לפיכך, **זכאי התובע לסך של 1,950 ₪ בגין החזר עמלות פרעון ששילם בציינגיים.**
16
17 9. כפי שצוין לעיל, היעדרה של הודעה על תנאי עבודה, כמו גם היעדר הסכם עבודה, יש בהם
18 כדי להשליך גם על טענות הנתבעים ביחס למעמדו של התובע. בנסיבות העניין, לא מצאנו כי
19 יש לקבל את טענותיהם כי התובע הפך מעובד שעתי לעובד במשרת אמון.
20 המדובר בטענה בעלמא, שהתרשמנו כי נטענה כדי להמנע מתשלום מלוא הגמול בגין שעות
21 נוספות. נוסף כי לא ברור באיזה תאריך שינוי שכזה התבצע, וממילא בפועל התובע המשיך
22 לעבוד שעות ארוכות מדי יום, שכללו הסעת עובדים מן הבתים אל העבודה וחזרה.
23 לפיכך, אנו קובעים כי מעמדו של התובע היה כל העת מעמד של עובד שעותי.
24
25 10. מן העדויות עולה, כי התובע הפך עם השנים לאחד העובדים הראשיים בנתבעת, וכי הוא
26 שימש כמנהל בפועל, הגם שלא היתה לו הסמכה רשמית. מגירסאות הנתבעים עלה, כי מחד
27 טענו שהוא למעשה היה עושה הכל "מלבד חתימה על המחאות", אך באותה נשימה טענו כי
28 הוא בסך הכל היה ראש צוות. המדובר בטענות אשר אינן מתיישבות זו עם זו.
29 משעלה כי התובע עבד שעות נוספות רבות, טענו הנתבעים כי משכורת התובע כללה תוספת
30 בגין 60 שעות נוספות מדי חודש. המדובר בטענה שאין לקבלה. ראשית, וכפי שכבר נקבע
31 בפסיקה, אין מקום לשלם משכורת גלובלית הכוללת שעות נוספות בנסיבות דנן, בפרט משלא
32 נערכו רישומי שעות על ידי הנתבעים, ובשים לב כי הנושא לא הוסדר בהסכם עבודה או
33 בהודעה על תנאי עבודה. מנגד, עלה כי דווקא התובע הוא זה שערך רישומי שעות עבודה.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 יצוין, כי הנתבעים העלו טענות לפיהן אין מקום לקבל את תביעת התובע בעניין השעות
2 הנוספות בהיותה מופרזת, תוך שהעלו הם השגות בדבר הרישומים שניהל. אכן, סביר להניח
3 שהיו ימים בהם התובע לא עבד 3 שעות נוספות, לרבות ימים בהם שהה בחופשה.
4 כמו כן, טענו הנתבעים ביחס לתביעתו הגורפת של התובע בעניין עבודתו בימי שישי.
5 מנגד, אין בידינו לקבל את טענות הנתבעים לפיהן הסכומים המופחתים אותם תבע התובע
6 בסיכומיו מהווים חזית חדשה, וכן אין לקבל את טענתם לפיה התובע היה צריך להמציאם
7 באמצעות המומחה מטעמו.

8
9 מהעדויות שנשמעו הוכח כי התובע הניח תשתית ראייתית ברורה, לפיה עבד שעות נוספות
10 לאורך כל תקופת עבודתו. עם זאת, לאור אופי עבודתו ובשים לב כי לא הוכח ההיקף המדויק
11 של השעות הנוספות, הרי שמדובר בנסיבות בהן יש להחיל את תיקון 24 לחוק הגנת השכר
12 כפי שטען התובע.
13 בנושא זה כבר נקבע בפסיקה, כי ככל שבית הדין נותן אמון בגירסת התובע, לפיה הועסק
14 בשעות נוספות ולא קיבל עליהן תמורה, אזי עובר הנטל אל המעסיק להוכיח אחרת. על התובע
15 להציג תחשיב סביר וראיה כלשהי כי אכן עבד בשעות נוספות וכי לא שולמה לו התמורה בגין
16 כך. הדבר יכול להיעשות גם על דרך של אומדנא.

ראו:

17
18
19 ע"ע (ארצלי) 47715-09-14 ריעני – אליאסי שיווק בע"מ (מיום 29.3.17).
20 ע"ע (ארצלי) 15546-05-11 בוסקילה – נתיבי מעיין אביב בע"מ (מיום 24.2.15).
21 י.לובוצקי, חוזה עבודה וזכויות במשפט העבודה (מהדורה חמישית, פרק 13, עמ' 25-28).

22
23 במקרה דנן, בית הדין נותן אמון בגירסת התובע לפיה עבד בשעות נוספות, ומקבל אותה
24 כמהימנה.
25 בנוסף, יש לקבל את תחשיב התובע, אשר עולה כי הוא מהווה תחשיב סביר וראוי, במסגרתו
26 התובע אף ניכה כספים ששולמו לו בתלושי השכר בגין השעות הנוספות.

27
28 לפיכך, זכאי התובע לסך של 96,936 ₪ בגין גמול שעות נוספות.

29
30
31 לאור קביעתנו דלעיל בדבר היעדרה של הודעה לעובד על תנאי עבודתו; בנסיבות העניין, לאור
32 תקופת עבודת התובע, בשים לב להיעדרם של רישומי שעות עבודה ולאור השינויים שחלו
33 בתנאי עבודתו; מצאנו כי התובע זכאי לפיצוי בסך של 8,000 ₪ בגין היעדרה של הודעה
34 לעובד על תנאי עבודתו.
35

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

- 1 לאור העדויות והמסמכים שהומצאו בתיק דנן, מצאנו כי התובע זכאי לפדיון חופשה בהתאם
2 לסכום אותו תבע. במסגרת סיכומיהם טענו הנתבעים כי לתובע שולמו 69,940 ₪ לאורך
3 תקופת עבודתו בגין רכיב זה, וכך שלפי חוות דעתו של המומחה מטעמם הוא זכאי לסך של
4 6,660 ₪ בלבד. בנוסף, טענו הנתבעים כי גם בהתאם לעדות רעיית התובע יצא הוא לחופשות
5 במלונות.
6 בנסיבות העניין, בהיעדרו של פנקס חופשה או רישום אחר על ניצול ימי חופשה, הרי שיש
7 לקבל את רכיב התביעה בנושא זה במלואו. הנתבעים אף לא הצביעו על תלושי שכר מהם ניתן
8 היה ללמוד כי התובע שהה בחופשה וכי שכרו או משכורתו לא נפגעו באותם מועדים.
9 הנתבעים טענו כי שילמו לתובע סכום מצטבר של 69,940 ₪ לאורך התקופה בגין חופשה,
10 ובכתב ההגנה טענו כי שולם לו סך של 15,095 ₪ ביתר.
11 טענה זו לא ניתן לקבל. ראשית, טענות אלה לא נתמכו ברישומים שבתלושי השכר לאורך
12 תקופת עבודתו של התובע, ואף לא ברור באלו מועדים שולמו כספים אלו.
13 מנגד, משתחשב התובע נערך לפי ענף הבניין, הוא ראוי וסביר והנתבעים לא סתרו אותו, הרי
14 שיש לקבלו.
15 לפיכך, **התובע זכאי לסך של 64,747 ₪ בגין פדיון חופשה.**
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
12. עוד מצאנו, כי **התובע זכאי לסך של 5,292 ₪ בגין דמי הבראה.**
בסיכומיהם טענו הנתבעים כי שילמו לתובע בגין רכיב זה באופן דומה לתשלום ששילמו בגין
פדיון חופשה שנתית, בעוד שבכתב ההגנה המתוקן טענו ששילמו סך של 9,803 ₪ ביתר.
יצוין, כי הנתבעים טענו טענה זו בעלמא, ללא פירוט וללא הפניה למועדים בהם שילמו ביתר
לטענתם; וממילא לא סתרו את טענת התובע לפיה בשנתיים האחרונות לעבודתו לא שולמו
לו דמי הבראה כלל. לפיכך, גם אין מקום לדון בטענת התובע, לפיה מדובר ברכיב פיקטיבי
שמופיע בתלוש השכר.
גם כאן, משתחשב התובע בנושא זה הוא ראוי וסביר והנתבעים לא סתרו אותו, הרי שיש
לקבלו.
13. באשר לתביעה להפרשות לקרן הפנסיה, תבע התובע סך של 49,411 ₪, בעבור הפרשות מעסיק
בגובה 6%, לאחר ניכוי סך של 22,444 ₪ שהופרש.
מנגד, טענו הנתבעים כי התובע זכאי לסך של 19,874 ₪ בלבד ברכיב זה.
מעיון בגירסאות הנתבעים עולה, כי בכתב ההגנה המתוקן ערכו הם תחשיב לפי צו ההרחבה
הכללי במשק ולא לפי צו ההרחבה בענף הבניין, ולפיכך אין לקבלו; וכך גם עשו הם בכתב
התביעה שכנגד. לא זו אף זו, בתצהירו המתוקן טען הנתבע 2 כי התובע פדה סך כולל של
97,810 ₪ בחודשים 5/16 ו-7/17, בעוד שבסיכומים נטענה טענה לחבות של 19,874 ₪
בהסתמך על חוות דעתו של המומחה מטעם הנתבעים. מעיון בחוות דעת זו עולה, כי סכום
זה מהווה סיכום של שני רכיבים: הפרשה לקרן פנסיה והפרשי פיצויי פיטורים.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

- 1 מצאנו כי יש לקבל את תחשיב התובע, אשר היה ברור ופשוט, ונערך בהתאם לתדפיס שצורף
2 מחב' הפניקס. תחשיב התובע התייחס להפרשות מעסיק בגובה 6%, לאחר ניכוי סך של
3 22,444 ₪ שהופרש.
4 לפיכך, **התובע זכאי לסך של 49,411 ₪ בגין הפרשות מעסיק לקרן הפנסיה.**
5
6 באשר לתביעה להפרשות לקרן השתלמות, מצאנו כי התובע זכאי להפרשות לפי 2.5% ולא .15
7 לפי 7.5% כפי שתבע; היות ועלה, כפי שצוין לעיל, כי התובע אינו מנהל עבודה בהכשרתו כפי
8 שדרש צו ההרחבה, הגם שהפך לעובד בכיר ומנוסה בנתבעת.
9 לפיכך, **זכאי התובע לסך של 29,939 ₪ בגין הפרשות לקרן השתלמות.**
10
11 במסגרת הסיכומים ולאורך ההליך כולו תבע התובע סך של 119,032 ₪ בגין הפרשי פיצויי .16
12 פיטורים, וזאת לאחר ניכוי סך של 27,696 ₪ שהופרשו על חשבון פיצויי פיטורים.
13 מנגד, הנתבעים לא התייחסו לרכיב דנן בסיכומיהם, למעט בחוות דעת המומחה מטעמם. דא
14 עקא, שם נטען כי שולם לתובע סך של 77,384 ₪ בגין פיצויי פיטורים, וזאת ללא צירוף
15 אסמכתא על תשלום, למעט מכתב מרואה חשבון בו צוין בעלמא כי ב-2016 שולמו לתובע
16 פיצויי פיטורים באמצעות מפרעות. כמובן שמכתב שכזה אינו מהווה אסמכתא.
17 לפיכך, **זכאי התובע לסך של 119,032 ₪ בגין הפרשי פיצויי פיטורים.**
18
19 לאור נסיבות סיום יחסי העבודה, תבע התובע גם דמי הודעה מוקדמת וגם פיצוי בגין פיטורים .17
20 שלא כדין. לטענתו, הוא פוטר לאלתר במכתב מיום 14.4.16, במסגרתו נרשם כי הנתבעת
21 מסיימת את פעילותה, וזאת הגם שהמשיכה בפעילותה ומעולם לא נסגרה.
22 בנוסף, לטענת התובע, לא נערך לו שימוע כדין.
23 מנגד, טענו הנתבעים כי פיטורי התובע ופיטורי אחיו הינם פיטורי צמצומים בשל קשיים
24 כלכליים, כאשר במהלך חודש 2/16 נערך לתובע שימוע, וביום 14.4.16 סיים את העסקתו.
25 עוד הוסיפו, כי שיחת השימוע נערכה בשטח ובידיעה מלאה מצדו של התובע, ואף אחיו של
26 התובע ציין כי שולמו לו שבועיים במקום לשלם חודש.
27 יצוין, כי התובע לא נחקר כלל על גירסתו לעניין סיום יחסי העבודה, וממילא לא הוצג
28 פרוטוקול או תיעוד של שיחה שנערכה עימו בחודש 2/16. בהקשר זה העיד הנתבע 2 וטען
29 שערך שיחה עם התובע ברכבו באתר שבעיר חולון, ואז הסביר לו על המצב הכלכלי של
30 החברה, ואף שילם לו עד חודש 4/16.
31 אנו מקבלים את עדות התובע בנושא, וקובעים כי לא נערך לו כל שימוע. אנו מעדיפים את
32 עדות התובע על פני זו של נתבע 2. ממילא גם לא הוצג כל מסמך מתעד, ואף לא הוכח בראשית
33 ראיה כי שיחה שכזו נערכה. ועוד נוסיף, כי גם לו היתה מתנהלת שיחה כזו, לא היה הדבר
34 בגדר שימוע. יש לציין כי במכתב הפיטורים שקיבל התובע לא הוזכר שימוע שכביכול נערך
35 לו.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 התובע עתר לקבלת פיצוי בגובה 71,285 ₪ ברכיב זה. לאור תקופת עבודת התובע ובשים לב
2 למשכורת אותה השתכר, וכן בשים לב לעובדה כי בסופו של יום הנתבעת לא הפסיקה
3 פעילותה, מצאנו לפסוק לטובת התובע פיצוי בסך של 40,000 ₪ בגין פיטורים שלא כדין.
4
5 עוד מצאנו, כי התובע זכאי להפרש דמי הודעה מוקדמת בסך של 9,257 ₪, וזאת לאור
6 הפיטורים שנעשו לאלתר, וכן לאור השכר החלקי ששולם בסיום עבודתו של התובע.
7
8 באשר לתביעה שכנגד, לטענה של הרמת מסך, להלוואות הנטענות ולכספים שלכאורה שולמו .18
9 לתובע ביתר; נושאים אלה שלובים זה בזה, ולכן נדון בהם להלן באופן מרוכז.
10
11 באשר לטענת הנתבעים ביחס להלוואות שלכאורה נטל התובע מהם, מצאנו כי יש לדחותה.
12 ראשית, גירסת התובע, לפיה לא נטל הלוואות מהנתבעים, לא נסתרה והיא מהימנה עלינו.
13 ממסכת הראיות עלה, כי הנתבעים לא החתימו את התובע על לקיחת הלוואה כזו או אחרת.
14 ויותר מכך; מעדות הנתבע 2 עולה, כי לא החתים את התובע על לקיחת הלוואה, בעוד שאחיו
15 של התובע, שקיבל הלוואה מהנתבעים, הוחתם על מסמך בהתאם. גם בכך יש כדי לחזק את
16 טענת התובע כי לא נטל הלוואות מהנתבעים.
17 כפי שצוין לעיל, גירסת התובע כי לא קיבל הלוואות נותרה איתנה, וממנה עלה כי לעתים
18 שולמו לו מפרעות שנוכו משכרו העוקב.
19 יצוין, כי אין בהפניית הנתבעים לכרטסת התובע כדי לתרום להוכחת טענתם. ראשית, עלה
20 כי הנתבעים השתמשו בכרטסת התובע לחיוב גורמים נוספים, וביניהם גם שני עובדים אשר
21 עבדו אצל הנתבעת, וזאת כפי שאישר נתבע 2 בעדותו. לפיכך, אין אנו מקבלים כרטסת זו
22 כראיה.
23 התנהלות זו של הנתבעים משמיטה את הקרקע תחת הטענה לפיה הוענקו לתובע הלוואות.
24 בהקשר זה יצוין, כי אין בידינו לקבל את האמור בחוות דעתו של המומחה מטעם הנתבעים,
25 ונפרט. עסקינן בחוות דעת לאקונית, אשר לוקה במספר פגמים כפי שעלה מחקירת המומחה
26 בבית הדין. לפיכך, גם טענות הנתבעים לתשלום זכויות ביתר לתובע דינן להדחות, וכפועל
27 יוצא דין התביעה שכנגד להדחות.
28 כך למשל, רכיב דמי הנסיעות ששולמו, הגם שלתובע היה בחלק מהתקופה רכב מהעבודה.
29 הנתבעים תבעו החזר של דמי הנסיעות. דא עקא, הם לא פירטו באיזו תקופה מדובר, ואף אין
30 פירוט ביחס לאופן בו חושב הרכיב דנן. יצוין, כי מדובר בתביעת השבה לאחר סיומם של יחסי
31 עובד מעסיק, תביעה שכאמור לא פורטה ואף לא הוכחה, וכל זאת בשים לב כי לתובע לא
32 ניתנה הודעה על תנאי עבודה, ואף לא נחתם עימו הסכם עבודה.
33 לא זו אף זו, מומחה הנתבעים אף לא התייחס לתלושי השכר של התובע, ולו בשל כך לא ניתן
34 לבסס את התביעה שכנגד על חוות הדעת. במסגרת סיכומיהם לא פירטו הנתבעים ביחס
35 לזכאותם להחזר דמי הנסיעות, הגם שבכתב התביעה תבעו סך של 83,990 ₪ ברכיב זה.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 כפי שצוין לעיל, מדובר ברכיב אשר היווה חלק ממשכורתו של התובע לכל דבר ועניין, בשים
2 לב כי התובע אף היה מסייע את העובדים לעבודה וממנה, כאשר "דמי נסיעה" נכללו במשכורת
3 מלכתחילה. לפיכך, יש לדחות את התביעה שכנגד ברכיב דמי הנסיעות.
4
5 כמו כן, מצאנו כי יש לדחות את התביעה שכנגד ברכיב פדיון החופשה ששולם ביתר לטענת
6 הנתבעים.
7 ראשית, לאור הכרעתנו בדבר זכאותו של התובע לתשלום בגין רכיב פדיון החופשה, הרי שדין
8 התביעה שכנגד ביחס לרכיב זה להדחות.
9 עוד נוסיף, כי בסיכומיהם לא פירטו הנתבעים ביחס לתשתית העובדתית עליה התבססה
10 תביעתם. בהקשר זה יצוין, כי הנתבעים לא הפנו לתלושי השכר ולחודשים בהם שולם פדיון
11 חופשה (בזמן יחסי העבודה), וממילא לא נוהל רישום או פנקס חופשה.
12
13 הדבר נכון גם לגבי התביעה שכנגד בנושא דמי הבראה, נושא שנזנח בסיכומי הנתבעים.
14 ממילא טענה זו נטענה בעלמא, ללא הפנייה לתלושי השכר של השנתיים האחרונות לעבודתו
15 של התובע.
16
17 גם ביחס להפרשות לפנסיה לא חזרו הנתבעים על טענותיהם בסיכומיהם. לכך יש להוסיף, כי
18 קביעת פסק דין זה ביחס לזכאות התובע ברכיב זה מאיינת את טענות הנתבעים בכתב
19 תביעתם שכנגד, אשר כאמור ממילא נזנחו בסיכומיהם.
20 כמו כן, התובע ביצע את חישוביו לפי שכר שכאמור תאם לאמור בפוליסה שבחב' הפניקס,
21 ומנגד הנתבעים הסתמכו על שכר שאינו הנכון. בהקשר זה, די אם נציין כי למעשה תביעת
22 ההשבה של הנתבעים ברכיב זה כללה גם את חלק העובד.
23
24 לאור כל אלה, כפי שצוין לעיל, **דין התובענה שכנגד להדחות במלואה.**
25
26 בשולי ההכרעה בדבר התביעה שכנגד נוסיף, כי בכתב התביעה שכנגד תבעו הנתבעים סך של
27 298,423 ₪ בגין החזר מקדמות ומפרעות, בעוד שלאורך ההליך טענו הנתבעים כי דובר
28 בהלוואות.
29
30 למעלה מן הנדרש יצוין, כי האמור בחוות דעתנו של המומחה מטעם התובע לא נסתר, ומעדותו
31 עלתה הבעייתיות בהתנהלותם של הנתבעים.
32
33
34
35

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

הרמת מסך

19. התובע טען כי יש להרים מסך במקרה דנן. מהעדויות שהובאו ולאור הראיות שהוגשו עולה, כי בנסיבות העניין אכן יש להרים מסך בין הנתבעת 1 לנתבע 2. ונפרט.

20. הכללים בנושא פורטו בהרחבה בפסק דינו של בית הדין הארצי בפרשת סטפנסקי, כדלהלן:

20. "הסמכות להרים את מסך ההתאגדות היא סמכות בשיקול דעת, קרי "אם נכון וצודק לעשות כן". עם זאת לא די בכך שהרמת המסך "נכונה וצודקת" והשימוש בשיקול הדעת האמור מותנה בשני תנאי סף, אשר בהתקיימם יש ליתן את הדעת לשלושה שיקולים שנקבעו בחקיקה.

21. שני תנאי הסף הקבועים בסעיף 6 להרמת מסך ההתאגדות, הם: תנאי הסף הראשון, התקיימות המקרים החריגים המנויים בסעיף 6(א) לחוק שבמוקדם מצוי ניצול לרעה של עקרון האישיות המשפטית הנפרדת. נציין כי המדובר ברשימה סגורה של שני מקרים, אך אלה מנוסחים כמונחי שסתום (הונאה, קיפוח, פגיעה בתכלית החברה וסיכון בלתי סביר) וזאת על מנת לאפשר גמישות מסוימת בבחינת נסיבותיו של כל מקרה ומקרה. מונחים מופשטים אלה רוכשים את משמעותם הקונקרטיים בהתאם לנסיבות העניין. תנאי הסף השני, מודעות או למיצער חשד של בעל המניות בדבר שימוש פסול כאמור באישיות הנפרדת של החברה (ובהקשר לדרך קביעת מימצא בהיבט זה ראו למשל ב"גץ 132/15 ר-צ פלסטק בע"מ נ' איפראימוב פאולינה [פורסם בנבו] (5.4.17)(להלן: ענין איפראימוב), פסקה 12).

22. מעבר לשני תנאי הסף האמורים קבע המחוקק שלושה שיקולים אליהם יש לתת את הדעת עת נשקלת הרמת מסך ההתאגדות והם: ראשית, היקף האחזקות של בעל המניות, כשרכיב זה, כעולה מהצעת החוק, נועד להבטיח כי לבעל המניות היקף אחזקות "המאפשר פיקוח אפקטיבי על פעולות החברה"; שנית, המידה בה מילא בעל המניות חובותיו כלפי החברה לפי סעיפים 192 ו-193 לחוק; שלישית, יכולת החברה לפרוע את חובותיה.

23. לבסוף, בהתקיים שני תנאי הסף וככל ששקלול שלושת השיקולים המנויים בסעיף 6 לחוק מטה את הכף לצד הרמת המסך, הרי שעדין מסור לבית הדין שיקול הדעת להחליט אם להרים את מסך ההתאגדות, קרי אם בנסיבות "צודק ונכון לעשות כן".

24. עת נשקלת הרמת המסך ביחסי עבודה וכלפי חובו של העובד כנושה הרי שנסיבה מיוחדת זו שוקלת לצד הרחבה והגמשה של התבניות הכלליות המנויות בסעיף 6 לחוק. משמע, בית הדין לעבודה כפוף לתבניות שנקבעו בסעיף 6 לחוק החברות, אלא שהתוכן הקונקרטי הנוצק לתבניות אלה מושפע מהצורך בהתאמת פרשנותם למאפייניהם הייחודיים של דיני העבודה "...".

ראו: עע (ארצי) 35231-02-19 יד שירותי ייעוץ וליווי חברות בע"מ - סטפנסקי (17.3.20).

21. ומן הכלל אל הפרט; ראשית נפנה אל עדות הנתבע 2, אשר הודה כי לעתים שילם לתובע מכיסו הפרטי, וכבר בכך יש כדי לתמוך בטענות התובע בדבר הרמת מסך. עוד עלה, כי התובע ועובדים נוספים הועסקו על ידי הנתבע 2 בעבודות השייכות לו באופן אישי כעוסק מורשה. הנתבע 2 עירב בין עבודת הנתבעת 1 לפרויקט בניית הספינה אותו ביצע בנפרד ובאופן אישי, הן במישור ביצוע העבודה, שבוצעה ע"י עובדי הנתבעת 1, והן במישור הכלכלי, עת קנה סחורות בעבור פרויקט זה מכספי הנתבעת 1.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 לכך יש להוסיף, כי הנתבע 2 לא ענה לשאלה מדוע פעל לרוקן את הנתבעת 1 מנכסיה. ועוד
2 עלה, כי לנתבעת 1 אין אישור קבלן רשום, והאישור הוא על שם הנתבע 2.
3 מעבר להמחאות האישיות ששילם הנתבע 2 לתובע, עלה מעדותו כי שילם לתובע מכיסו
4 הפרטי סך של 12,600 ₪ בטענה שדובר היה בשמלה לחתונה לרעייתו של התובע, שכלל לא
5 נשאלה על כך בעדותה. כל אלה מבטאים את התנהלותו של הנתבע 2, ולפיה חרג מעקרון
6 האישיות המשפטית הנפרדת.
7 כך למשל, עלו חוסר התאמות בין ההמחאות שמשך נתבע 2 לתובע לבין הרישום בכרטיס
8 האישית של התובע, מה גם שבנספחי ההמחאות לא תמיד הופיע שמו של התובע. בהקשר זה
9 ראוי להביא את דברי מומחה התובע בנושא בהאי לי שנא :

11 "ש:אני מפנה אותך לסעיף 6.2 בעמוד 7 בחוות הדעת שלך. תאשר לי
12 בבקשה ששמות העובדים האלה ובכלל לעניין עובדים אחרים שהם לא
13 התובע לא מופיעים לאורך כל הכרטיס. ציפי ואושרי מופיעים רק לאורך
14 2006 ולאורך כל השנים בכרטיס הם לא מופיעים, לא הם ולא שמות
15 אחרים, מלבד התובע.

16 ת: כדי לאשר את זה אני צריך לעבור על הכרטיס מחדש.
17 ש: אני רוצה שתסתכל על הכרטיס של שנת 2006. תאשר לי בבקשה
18 שהסכומים שמתייחסים לאושרי ולציפי הם למעשה רישומים שהם
19 לזכות ולא לחובה לאורך כל שנת 2006.

20 ת: מה שאני מאשר הוא ברגע זה שהמילים אושרי וציפי הסכום הסמוך
21 אליהם הוא נמצא בזכות. זה לא אומר שאין פעולות בחובה בעבורם, כי
22 פעולות בחובה כמו צ'ק לא רשום עבור מי הצ'ק. הכוונה היא שלאושרי
23 וציפי קבעו משכורת תשלום ומצד שני יש משיכות מזומנים מהחשבון
24 הזה בהקבלה לאותם שמות לכאורה בעבור רחמים.

25 ש: אתה יכול להפנות אותי לדוגמה אחת למה שאתה אומר כרגע?
26 ת: למשל לצורך העניין בוא ניקח את משכורת חודש אוגוסט. אנחנו
27 יכולים לראות שתי פעולות זכות, שתיהן של אושרי, אף אחת מהן לא של
28 רחמים. יחד עם זאת 3 פעולות חובה מבלי שרשום המילה אושרי אבל יש
29 משיכות מזומנים יותר מפעם אחת שאי אפשר לדעת לכמה אנשים זה.
30 ש: אתה יודע להגיד לי בוודאות שזה מתייחס לאושרי ולא לרחמים או
31 לציפי?

32 ת: בוודאי שלא.

33 ש: בסעיף 6.2.3 בעמוד 8 לחוות הדעת שלך אתה מציין את נספח ו'1
34 לתצהיר הראשון של הנתבעים. אתה כותב בחוות הדעת שלך שאתה לא
35 יודע מי הכין את המסמך הזה ונותן ציון שמי שכתב את המסמך לא מכיר
36 שום דבר. בכל זאת המסמך הזה מופיע בטבלאות המצורפות בצורה מאוד
37 שורשית. זה היסוד שלך לכל חוות הדעת. השאלה למה עשית את זה אם
38 אתה מבין שזה מסמך לא טוב.

39 ת: זה לא היסוד של חוות הדעת שלי. התובע שכנגד ככל שאני מבין ביסס
40 תביעה על המסמך הזה.

41 ש: אם המסמך כל כך לא טוב למה הוא ביסס חוות הדעת שלך?

42 ת: כי זה מה שהתובע שכנגד התבסס עליו".

44 עוד העיד המומחה בעניין התנהלותו החשבונאית של הנתבע 2 את הדברים הבאים :

46 "ש:אתה במסגרת חוות הדעת בסעיף 6.4.3 אתה בעצמך אומר אפשר
47 שהמעסיק שילם לעובד שכר נוסף בשחור. זאת אומרת באופן כללי
48 תסכים איתי שאתה אומר שקיימת אפשרות שהעובד קיבל מעבר לשכר

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 שהוא אמור לקבל שכר נוסף, זאת אומרת שזה משהו שיכול לקרות. אתה
2 חושב שזה היה מצדיק את ה-124,000 ₪ שאמרתי קודם?
3

4 ת: יכול להסביר. וזה יכול להסביר משיכות של המעסיק לעצמו בשחור.
5 ש: כשאתה אומר שהוא יכול למשוך, באיזה מובן?
6 ת: העובד עצמו לא יכול למשוך, הוא יכול לקבל, והמעסיק יכול למשוך
7 ולתת לכל עובד כסף.

8 ש: אתה מתכוון מבחינה חשבונאית או פיזית?
9 ת: המשיכה היא ממשית ומשתתפת בחשבונאות.
10 ש: אבל אתה לא ראת את תנועות העו"ש, איך אתה יכול להגיד לי?
11 ת: אני לא זוכר אם ראיתי.

12 ש: החשש שדיברת עליו שאולי מדובר בכסף שחור, בסעיף 6.4.3 אני
13 רואה שב-8.2 במסקנות שלך כבר אתה דיי מבסס את עניין החשד. עניין
14 החשד לכסף שחור הוא לא חשד.

15 ת: אני לא מאשים אף אחד. בסופו של דבר המצב העובדתי הוא שבעל
16 המניות עצמו ניהל את הנהלת החשבונות, זיהה טעויות לאורך השנים
17 ותיקן אותן בכך שהוא עצמו חייב את הכספים ולא אף אחד אחר ובסופו
18 של דבר היתרה מתאפסת.

19 ש: נעשתה פה פעולה חשבונאית לאפס את הכרטסת. בעל מניות תקין אולי
20 היה פועל בצורה אחרת.

21 ת: מאחר שיש רואי חשבון מבקרים שמכירים את הנתונים האלה וקיבלו
22 את החלטה הזו ברור לי שזה החלטה שלא נעשתה בשיקול דעת.
23 ש: הוא יכול היה לקבוע את הדברים?

24 ת: אם הוא מורשה החתימה בבנק אז כן. רואה חשבון לעולם לא יקבל
25 החלטה לחסל יתרת חובה כזו לעובד. זו כמעט עבירה פלילית. אם רואה
26 החשבון קיבל החלטה כזו לבד זה חמור".
27
28

29 אנו מקבלים את עדות מומחה התובע כעדות מקצועית ויסודית, והתרשמנו כי היא משקפת את
30 הכללים החלים בנושא.

31
32 מנגד, עדותו של מומחה הנתבעים דווקא סייעה לחזק את טענות התובע. המומחה מטעם
33 הנתבעים אישר כי לא ראה תדפיסי בנק של התובע. עוד העיד, כי הוא לא יכול לאשר את טענות
34 הנתבע 2 כי לתובע שולמו בחודש 4/16 סך של 72,384 ₪. כפי שקבענו לעיל, לא הוצגה אסמכתא
35 לתשלום זה, תוך שהמומחה גם מאשר שיכול להיות מצב שהסכום נכתב בכרטסת אך לא שולם.
36 בנוסף, למומחה זה לא היתה תשובה עניינית כאשר עומת עם כך שיוחסה לתובע יתרת חוב של
37 110,000 ₪ בשנת 2009, לאחר שיוחסו לו תשלומים תחת הסעיפים: "מיון" ו"מיון תשלום
38 לעובדים". המומחה הסתפק בלהשיב כי הוא לא רואה חשבון וגם לא הנהלת החשבונות של
39 נתבע 2.

40 ולבסוף, בעדותו מומחה זה סתם את הגולל על האמור בתביעה שכנגד ובטענות הנתבעים ביחס
41 להלוואות, למפרעות ולחובות של התובע. כאשר נשאל: "אתה מסכים איתי שאם נתבע 2 בחר
42 לאפס את הכרטסת ב-2016 מבחינתו לא היה חוב לרחמים רחמים". ענה הוא: "הכרטסת
43 מראה שב-30.6.16 יש מה שנקרא סגירת חשבון רחמים וזה אחרי תשלום של פיצויי פיטורים
44 ואז עשו איפוס של הכרטסת, נשאר חוב או יתרה של 0 ולכן לא נותר חוב" (הדגשות שלי י.י.).

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 בהמשך עדותו, אותו מומחה לא יכל ליישב סתירות בין הכרטסות של התובע עד שנת 2008 לבין
2 כרטסות של שנת 2008, תוך שהוא עונה: "... לא התבקשתי לבדוק את הסתירות האלה זה לא
3 נמצא במסגרת הפעולות. זה מסמך שלא ראיתי לפני ואין לי מושג מאיפה הוא הגיע. אני לא
4 יכול להשוות ואין לי שום סמכות..."

5
6 למען הסדר הטוב נביא להלן חלק מחקירתו הנגדית של נתבע 2, ממנה עולה כי יש להרים מסך
7 כנטען ע"י התובע: 22.

8
9 **ש"ש: מפנה לתצהירך הקודם עמ' 4-3 לדוח השנתי (2015), רואים**
10 **בו שבפועל באותה שנה רוקנת את החברה מנכסיה באופן יזום,**
11 **באופן שהפיקדונות ירדו ב 120,000 ₪ והתחייבויות העצמיות של**
12 **החברה עלו ב- 3 מיליון.**
13 **ת: תשאל את הרו"ח.**

14 **ש: תסביר מה ההיגיון הכלכלי להכניס את החברה באותה שנה**
15 **לגירעון של למעלה מ 2.3 מיליון ₪ בשנה**
16 **ת: קשה לי להסביר עכשיו יש לשאול את הרו"ח מה היה פה, זה**
17 **היה גם לפני 5-6 שנים**

18 **ש: התייעצת בעניין עם דירקטוריון החברה**
19 **ת: הדירקטוריון זה אני והרו"ח שהיה היועץ הפיננסי שלי.**
20 **ש: תציג לנו או תאמר מדוע משכת 3 מיליון מהחברה**
21 **ת: בפועל לא משכתי, גם לא התחייבתי.**

22 **ש: מי התחייב בשם החברה ב- 3 מיליון ₪ אם אתה בעלים**
23 **ודירקטור יחיד**
24 **ת: לא יודע, צריך לבקש מרו"ח.**

25 **ש: תאשר שהתנהל משפט בינד ובין היזם מאי השקעות בניין**
26 **ופיתוח בבעלות עו"ד וקנין שמעון בקשר למחדלים שלך בבניית**
27 **בניין בן 10 קומות באשקלון**
28 **ת: לא היתה כל יריבות משפטית בינינו.**

29 **ש: מפנה לסעיף 54 לתצהירך הקודם, הרי במקביל לפרויקט**
30 **בנבטים שהיה אז נטלת על עצמך פרויקט של בניין של 10 קומות**
31 **באשקלון כשארין לך עובדים, אין משאבים, החברה במינוסים**
32 **והתחייבויות ותוך נטילת סיכון בלתי סביר לפעילות החברה, למה**
33 **עשית זאת?**

34 **ת: לא נטלתי סיכון. היו לי 17 עובדים באתר. השתמשתי בקבלן**
35 **משנה ללא קשר לעובדים שלי והוא עובד איתי גם וגם.**
36 **ש: כשאתה אומר "לי" אתה מתכוון לך באופן אישי או לחברה**
37 **הנתבעת?**

38 **ת: את ההסכם עם היזם שזה לא מאי עשיתי באופן אישי כי הוא**
39 **דרש שיהיה קבלן רשום ואני הייתי קבלן רשום ולא החברה**
40 **ש: איך לחברה אין היתר של קבלן רשום?**

41 **ת: לנתבעת במקומות שלא צריך קבלן רשום שם היא פועלת.**
42 **ש: תאשר לי שכל פעם שצריך קבלן רשום אתה מציג את התעודה**
43 **הזו שלך שאתה קבלן רשום ואתה פועל מכוחה.**

44 **הוגש וסומן ת/4**
45 **ש: טענת בסעיף 17 לתצהירך הקודם שלא רק שלא פעלת לרוקן**
46 **את החברה אלא שהזרמת הון אישי כדי שהחברה תתקיים, למה**
47 **לא הצהרת באף מתצהיריך למשל הסכמי הלוואת בעלים?**
48 **ת: כי זה ענין של דבר שבשוטף ולא ראיתי בכך צורך. אם אצרך כל**
49 **דבר לתצהיר נקבל ספר".**

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1
2 יישום הכללים שנקבעו הפסיקה על המקרה דנן מביא לתוצאה לפיה יש להרים מסך בין
3 הנתבעים.
4 מן העדויות ומן הראיות עלה, כי הנתבע 2 לא הפריד בין כספו הפרטי לבין כספי החברה, וכי
5 מבחינתו מדובר היה במאגר אחד של כספים, בו עשה שימוש גם לצורכי החברה וגם לצרכים
6 האישיים שלו. הנתבע 2 אף שילם לעובדים שכר מכיסו הפרטי, ואף שילם שכר במזומן ללא
7 רישום. נתבע 2 עשה שימוש במשאביה ובעובדיה של הנתבעת 1 כדי לקדם מיזם פרטי שלו
8 כעוסק מורשה. הנתבע 2 רוקן את נכסי הנתבעת 1 ללא כל הסבר. הנתבע 2 משך המחאות על
9 שמו של התובע ופרט אותן בצייננים כדי לשלם שכר לעובדים אחרים.
10 בנוסף, הגם שתחילה הכחיש נתבע 2 כי העסיק בני משפחה נוספים למעט אחותו, עלה כי
11 העסיק בני משפחה אחרים אשר לא עבדו באופן ממשי בנתבעת 1. גם בכך יש כדי ללמד כי נתבע
12 2 עשה בחברה כבשלו. ונזכיר כי נתבע 2 היה בעל השליטה בחברה.
13 כפי שניתן לראות בחקירתו הנגדית של נתבע 2, הרי שרב הנסתר על הגלוי בכל הנוגע לאופן
14 ניהול החברה על ידו. כשנשאל אודות כך שרוקן את החברה מנכסיה באופן יזום, לרבות
15 מספרים שהוצגו בפניו, השיב **"תשאל את הרו"ח"**. כשנשאל שוב מה ההגיון הכלכלי בפעולות
16 שעשה בכך שהכניס את החברה לגרעון של למעלה מ-2.3 מיליון ₪ בשנה, השיב **"קשה לי**
17 **להסביר עכשיו יש לשאול את הרו"ח מה היה פה, זה היה גם לפני 5-6 שנים"**.
18 כשנשאל מי התחייב בשם החברה ב-3 מיליון ₪ אם הוא הבעלים ודירקטור יחיד, השיב:
19 **"לא יודע, צריך לבקש מרו"ח"**.
20
21 לא ניתן לקבל תשובות אלה כמהימנות. מדובר בחברה שנתבע 2 רוקן אותה מנכסיה בשנת
22 2015, וכשהוא נשאל מספר שנים לאחר מכן אודות הדברים, הוא מציג עצמו כמי שאינו זוכר
23 את ההגיון שעמד בבסיסם. מדובר בסכומים אדירים ובחברה שהוא בעל השליטה בה, ואין
24 להניח ששכח את הסיבה לפעולות שביצע. אין גם לקבל את תשובותיו לפיהן הפנה אל רואה
25 החשבון של החברה כדי לקבל תשובות לדברים. התרשמנו כי הנתבע 2 הינו אדם מבין עניין,
26 רהוט, אינטליגנט ובעל נסיון רב בשוק המסחר ובכל הנוגע לכללים החלים על תאגידיים ולאופן
27 בו יש לנהל אותם. אדם שכזה אינו שוכח מדוע רוקן חברה מנכסיה ומדוע הכניס אותה לגרעון
28 כספי אדיר. ומאדם שכזה אין לצפות שלא יידע מי התחייב בשם החברה בסכום של 3 מיליון
29 ₪.
30 גם כשנשאל אם התייעץ בעניין עם דירקטוריון החברה, השיב **"הדירקטוריון זה אני והרו"ח**
31 **שהיה היועץ הפיננסי שלי"**.
32 כשנשאל מדוע לא הציג הסכמי הלוואת בעלים, לאור טענתו שלא רוקן את החברה אלא
33 שהזרים הון אישי, השיב כי לא ראה בכך צורך. גם תשובה זו אין לקבל, באשר הרמת המסך
34 נטענה עוד בכתב התביעה, והיה נהיר לנתבע 2 שנושאים אלו יעלו. לפיכך, אם לא הציג את

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 המסמכים המדוברים, כמו הסכמי הלוואת בעלים וכמו מסמכים על הגדלת התחייבויות
2 החברה, הרי שהדבר אמור לשמש כנגדו.
3 בהקשר זה ידועה ההלכה לפיה :

4 **"...כלל נקוט בידי בתי המשפט מימים ימימה, שמעמידים**
5 **בעל-דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראייה, שהיא לטובתו,**
6 **ואם נמנע מהבאת ראייה רלבנטית שהיא בהישג ידו, ואין לכך הסבר**
7 **סביר, ניתן להסיק, שאילו הובאה הראייה, הייתה פועלת נגדו. כלל**
8 **זה מקובל ומושרש הן במשפטים אזרחיים והן במשפטים פליליים,**
9 **וככל שהראייה יותר משמעותית, כן רשאי בית המשפט להסיק מאי-**
10 **הצגתה מסקנות מכריעות יותר וקיצוניות יותר נגד מי שנמנע מהצגתה."**

11
12 ראו: ע"א 548/78 שרון - לוי פד"י לה (1) 736, 760 (ההדגשות הוספו).

13
14 וכן ראו:

15
16 ע"א 3199/93 קראוס - ידיעות אחרונות בע"מ, פד"י מט (2) 843.
17 יעקב קדמי, על הראיות (מהדורת תשנ"ט), עמ' 1396 - 1398.

18
19 לאור האמור לעיל, יש לקבוע כי אי הבאת הראיות המדוברות צריך לשמש כנגד הנתבע 2.

20
21 לפיכך, אנו קובעים כי הנתבע 2 רוקן את החברה מנכסיה באופן יזום, תוך שהוא מגדיל את
22 ההתחייבויות שלה במיליוני שקלים, ואת זאת עשה כדי לחמוק מתשלומים שהחברה היתה
23 אמורה לשאת בהם; בין השאר תשלומים לעובדים, לרבות התובע, שפוטר בסמוך לאחר מכן.
24 במקביל, הנתבע 2 לא ערך אבחנה בין ענייני החברה לענייניו או בין כספי החברה לכספיו. גם
25 את העבודות ביצע במעורב, כשלא ברור מתי החברה מבצעת עבודה ומתי הוא מבצע אותה
26 באופן אישי.

27
28 מכל האמור לעיל עולה, כי הוכח שנתבע 2 ניצל לרעה את עקרון האישיות המשפטית הנפרדת,
29 והוא עשה כן מתוך מודעות מלאה, ובהיותו בעל השליטה בחברה, אשר על פיו יישק דבר.
30 לאור זאת, צודק ונכון להרים מסך במקרה דנן, בפרט עת עסקינן בחוב של עובד.

סיכום הדברים

31
32
33
34 לסיכום, עלה כי בין התובע לנתבעים היתה מערכת יחסים שנמשכה למעלה מ-10 שנים. התובע
35 החל לעבוד בנתבעת 1 כעובד מן המניין, ועם השנים הפך לעובד בכיר, אך עדיין המשיך לעבוד
36 שעות רבות, תוך שהוא מסיע עובדים מהבית לעבודה וחזרה. בין הצדדים לא נחתם הסכם

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1 עבודה ואף לא ניתנה לתובע הודעה על תנאי עבודתו. לתובע ולעובדים נוספים בהם שניים
2 מאחיו שולמו המשכורות בהמחאות למועדים נדחים, דבר אשר הצריך אותם לפרוט את
3 ההמחאות ולשלם בגין כך עמלות. לעיתים שולמו לתובע מפרעות על חשבון השכר, דבר אשר
4 הצריך נטילת הלוואות על ידו מבני משפחה וכן מציינגיים. בשום שלב לא הוכח כי כספים אשר
5 הועברו לתובע היו הלוואות. מעולם לא נחתם הסכם הלוואה עם התובע, וממילא גם לא היתה
6 דרישה מצד הנתבעים כי התובע ישיב כספים אותם הוא חייב, וזאת עד למועד ההליך דן.
7 כפי שצוין לעיל, היעדרם של הסכם עבודה או הודעה על תנאי עבודה, כמו הרישום החסר
8 בתלושי המשכורת, היה בעוכרי הנתבעים. המשכורת הקובעת לפיה חושבו זכויותיו של התובע
9 היתה בהתאם לגירסתו, אשר כאמור לא נסתרה; למעט טענה של הנתבעים כי המשכורת
10 הקובעת נמוכה יותר, וזאת ללא כל פירוט מצידם כיצד היא חושבה.
11 כפי שעלה ממסכת הראיות, התובע עבד שעות ארוכות מדי יום, תוך שהוא מקבל רק תמורה
12 חלקית בגין העבודה בשעות הנוספות, תמורה שקוזה מהסכום שתבע.
13 לכך יש להוסיף את התנהלות הנתבע 2, אשר לעיתים שילם לתובע בהמחאות אישיות מחשבונו
14 האישי, ולעיתים ייחס תשלומים אחרים לכרטיס האישית של התובע. כמו כן, הנתבעים ניסו
15 לייחס לתובע חובות, וזאת בהיעדרם של מסמכים תומכים, בעוד שחלק מהמסמכים שהוצגו
16 אף סתרו את גירסתם, וממילא טענות אלה לא נטענו כלפי התובע בזמן אמת.
17 לפיכך, יישאו הנתבעים יחד ולחוד בתשלומים שנפסקו לטובת התובע.

עוללות

18
19
20
21 בשולי הדברים אך לא בשולי חשיבותם, מצאנו להתייחס לטענות הנתבעים ביחס להמשך .25
22 חקירתו הנגדית של התובע, אשר לטענתם נפסקה במפתיע, כך שלא נחקר על מלוא תצהירו,
23 וכן להתנהלות באי כוחו של התובע.
24 יצוין, כי בית הדין לא מצא ממש בטענות אלו.
25 לחקירת התובע הוקצב זמן מוגדר. זמן זה חלף, ולמרות זאת הוארך. למרות זאת, לפני
26 משורת הדין נקבע כי בדיון הבא ניתן יהיה לחקור את התובע למשך זמן קצר נוסף. בינתיים
27 נפטר התובע למרבה הצער, אולם ממילא חקירתו נסתיימה ותוספת הזמן שניתנה היתה לפני
28 משורת הדין. לפיכך, לא היה בכך כדי לפגוע בנתבעים או לקפחם.
29 ועוד נוסף, כי בית הדין הוא זה שאמון על משך זמני החקירות והעדויות באולם. בנושא זה
30 ניתנו החלטות מפורטות, שמדברות בעד עצמן.
31 כמו כן, נציין כי הנתבעים לא הגישו הליך ערעור בנושא.
32 באשר לטענות כנגד באי כוח התובע; מעיון בפרוטוקול עולה, כי דובר בהתנגדויות לגיטימיות
33 במספר מועט של פעמים מצד ב"כ התובע, אשר העלה התנגדויות באופן המקובל ובאורח מכובד
34 ומכבד. בנוסף, לא היה בדברי ב"כ התובע במסגרת ההתנגדויות כדי לסייע לתובע בעדותו.
35

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

אחרית דבר

26. לאור כל האמור לעיל, ישלמו הנתבעים, יחד ולחוד, לתובע את הסכומים הבאים:

- גמול שעות נוספות סך של 96,936 ₪
- פדיון חופשה סך של 64,747 ₪
- דמי הבראה סך של 5,292 ₪
- הפרשי פנסיה סך של 49,411 ₪
- הפרשי דמי הודעה מוקדמת סך של 9,257 ₪
- הפרשי פיצויי פיטורים סך של 119,032 ₪
- פיצוי בגין פיטורים שלא כדין סך של 40,000 ₪
- קרן השתלמות סך של 29,939 ₪
- אי מתן הודעה לעובד סך של 8,000 ₪
- החזר עמלות ששולמו לצ'יינג'ים סך של 1,950 ₪

סה"כ: 424,564 ₪

הסכומים דלעיל ישולמו בתוך 30 ימים מיום המצאת פסק הדין, והם יישאו ריבית והצמדה כדין מיום 1.9.16 ועד לתשלום בפועל.

27. כמו כן, הננו קובעים כי הנתבעים ישלמו יחד ולחוד לתובע בגין תביעתו הוצאות משפט בסך של 3,000 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 50,000 ₪, וזאת בתוך 30 ימים מיום המצאת פסק הדין.

בנוסף, ישלמו הנתבעים יחד ולחוד לתובע בגין דחיית התביעה שכנגד שכ"ט עו"ד בסך של 40,000 ₪ וזאת בתוך 30 ימים מיום המצאת פסק הדין.

תשלום שלא ישולם במועדו יישא ריבית והצמדה כדין מהיום ועד לתשלום בפועל.

28. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בתוך 30 יום מיום המצאת פסק הדין.

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

סע"ש 12385-08-16

16 פברואר 2022

1
2
3
4
5
6

29. פסק הדין ישוגר לצדדים בדואר רשום.

ניתן היום, ט"ו אדר א' תשפ"ב, (16 פברואר 2022), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

סוזן אלפרנג'י, נציגת
ציבור (מעסיקים)

יוסף יוספי, שופט

מרים יעיש, נציג ציבור
נציגת ציבור (עובדים)

7